2012. december 6., csütörtök • LXX. évfolyam • 285. szám, 20+8 oldal • 220 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

A hallgatók több mint nyolcvan százaléka fizetni fog a diplomáért

- A ponthatár mellett a családi kassza dönt a továbbtanulásról.
- A hallgatók megmozdulásra készülnek. **Magyarország →6–7**

Gripen-jelentés „Meglehetősen olvasmányosak lennének”

Megtalálták, de titok

– Te látod? Mert én nem! FOTÓ: MTI – UJVÁRI SÁNDOR

Szalay Tamás Lajos

Megtalálta a korábban elveszettnek hitt Gripen-jelentést a honvédelmi tárca, miután *Hende Csaba* honvédelmi miniszter átfogó vizsgálatot rendelt el a dokumentum felkutatására – tudta meg a *Népszabadság*. Az eredetileg 2007-ben készült, a Gripen vadászgépek régóta vitatott beszerzésének körülményeit vizsgáló úgynevezett Vadai-jelentésről korábban a szakminiszter azt állította, hogy a dokumentum „hivatalosan nem is létezik”.

Az előzményekről: a Népszabadság szerette volna áttekinteni a jelentéssel kapcsolatos információkat és a minősítés feloldásának lehetőségét, de a kérdés megvizsgálása nyomán a HM azt közölte, hogy „ha el is készült az állítólagos jelentés, az minősített iratként a HM irattárában sosem létezett”. Hende Csaba miniszter korábban úgy nyilatkozott: a jelentés szabályszerű formában sem minősítve, sem „ügykezelve” nem volt, amiből állítása szerint az következik, hogy aki nyilvánosságra hozza annak tartalmát, államtitoksértést sem követ el.

A nyolcvanöt oldalas dokumentumot még *Gyurcsány Ferenc* kormányfő utasítására *Vadai Ágnes* akkori honvédelmi államtitkár és néhány elemző készítette. Az iratnak csak egy szűk részét hozták nyilvánosságra, az egész csomagot az eredeti, államtitoknak minősülő lízingszerződés bizonyos részleteinek átemelése miatt negyvenöt évre titkosították. A Vadai-bizottság egyebek mellett azt állapította meg, hogy közbeszerzési eljárás nélkül folytatták le a Gripenek beszerzését 2001-ben, továbbá a HM nem a Gripen, hanem az F–16-os típusú amerikai repülőgépek beszerzését javasolta a kormány nemzetbiztonsági kabinetjének, amely egyébként hivatalosan nem is lett volna jogosult ilyen döntést hozni. A beszerzés előtt az alapvető hadműveleti, műszaki és gazdaságossági követelményeket nem fogalmazták meg, nem készült teljes körű költségelemzés, és a szerződéskötés után sem volt tisztázott, hogy milyen forrásból kívánják finanszírozni a vadászrepülőgépek bérleti díját.

Az elveszettnek hitt jelentést a napokban megtalálták, az irat a HM tájékoztatása szerint szám nélkül, egy példányban készült. „A dokumentumot nem ügyviteli úton továbbították a miniszterelnök részére 2007 októberében. A jelentésnek a mai Miniszterelnökség jogelődje adott számot. Ezzel a számmal került vissza 2009-ben a dokumentum a honvédelmi tárcához, és azon belül a HM Fegyverzeti és Hadbiztosi Hivatal jogelődjének irattárába, ahonnan egy – a HM központi irattárában történő eredménytelen keresést követően elrendelt – tételes ellenőrzést követően végül előkerült” – fogalmazott a tárca. Kérdésünkre hozzátették, hogy a jelentés titkossá minősítése az alaki hibák ellenére tartalmilag indokolt volt, vagyis a dokumentum mégsem nyilvános, így azt a Népszabadságnak sem kívánják megmutatni. Arra a kérdésünkre, hogy ezek után Hende Csaba mi alapján állította, hogy a dokumentumot nem minősítették megfelelően, és az abban szereplő adatok nem minősülnek államtitoknak, a HM azt válaszolta: a miniszter csak Vadai állítását vette alapul, miszerint az irat titkos. „Amennyiben minősített iratról van szó, annak helye a titkos iratok között kellett volna, hogy legyen. Mivel ott nem volt megtalálható, ennek értelmében feltételezhető, hogy az ügyiratkezelés során nem jártak el kellő alapossággal” – tették hozzá.

Az irat megismerhetőségét korábban az LMP képviselője, *Dorosz Dávid* is kezdeményezte. Az ökopárti politikusnak nemrég felajánlották a betekintést, szigorú előírások mellett. Dorosz jelezte is igényét, de egyelőre még nem kapott időpontot. Vadai Ágnes megkeresésünkre azt mondta: szabályosan minősítették annak idején az iratot, amellyel kapcsolatban most is a legszélesebb nyilvánosságot szorgalmazzák. „Nyilván nem szabad a Magyar Köztársaság nemzetbiztonsági érdekeit veszélyeztetni, ezért a harcászati és technikai adatokat védeni kell, de a 2001-es szerződéshez vezető anyagok mindenki számára meglehetősen olvasmányosak lennének” – tette hozzá Vadai Ágnes.

A Gripen-jelentés minősítésének felülvizsgálata és mielőbbi megismerhetősége ügyében lapunk *Péterfalvi Attilától*, az adatvédelmi és információszabadság hatóság vezetőjétől kér állásfoglalást. Időközben szerkesztőségünkkel felvette a kapcsolatot a Transparency International magyarországi irodája, és segítségét ajánlotta a Gripen-ügy feltárásához szükséges adatigénylések és esetleges jogi beadványok elkészítésében, amelyeket szintén igénybe veszünk.

ÖTÖDIK HASÁB

Sorvadás

Pár hete, amikor Lenhardt Balázs elhagyta a Jobbik parlamenti frakcióját, megpendítette, hogy alighanem lesznek követői. Valószínűleg nem hitte volna, hogy jóslata ilyen hamar valóra válik. Két napon belül ketten távoztak: először – személyes indokokra hivatkozva – Bödecs Barna jelentette be kilépését, majd – indoklás nélkül – Rozgonyi Ernő.

Kettejük esete annyiban különbözik, hogy előbbi mandátumától is megvált, utóbbi viszont független képviselőként marad az Országgyűlés tagja. Ami némileg ellentmond Vona Gábor magyarázatának: a pártelnök szerint az „idős ember” egyszerűen elfáradt, nem bírta a nyomást. Ha pusztán erről lenne szó, akkor Rozgonyi Ernő érzékeny búcsút intene a képviselőségnek, és menne haza pihenni. De nem – ő a parlamenttől nem köszön el, csak a Jobbiktól.

A két újabb jobbikos távozásának valódi okairól élénk találgatások folynak. Tény: kilépésük feltűnően közel esik Gyöngyösi Márton világraszóló botrányt kavaró parlamenti szerepléséhez és a Kossuth téren tartott náciellenes tömegdemonstrációhoz.

A parlamenti frakcióból eddig öten léptek ki – az említetteken kívül Pősze Lajos és Endrésik Zsolt –, hogy az EP-képviselő Szegedi Csanádról ne is szóljunk. Feltűnő, hogy Pősze kivételével mindegyik eset az idén történt. A Jobbik belső válsága állandósul, teljesítménye kezd önmaga paródiájába fordulni.

Vona Gábor azonban nem hátrál. Kijelentette, hogy „nem fogunk semmilyen formában módosítani a Jobbik politikáján”. Megnyugtató. Mármint azok számára, akik aggódnak a szélsőjobb miatt. Ha a Jobbik tényleg nem változtat, és így folytatja tovább, akkor lassacskán elsorvad – előbb a parlamenti frakció, aztán a párt is. *(A szerk.)*

Vélemény

Ugarfejlesztés

Egy kvázi polgári kör veszi át az uralmat a magyar kultúrafinanszírozás fölött – véli N. Kósa Judit. →**11**

Hazudik a muzsikaszó

A nótarádió terve elárulja, mit gondol ez a kurzus a vidékről – írja Hajba Ferenc. →**11**

Péntek reggel

NÉPSZABADSÁG magazin

- Kulka János és Klein néni szélhabtortája.
- Presser Gábor és Békési Andrea a gyógyító Mozartról.
- Túl öreg volt Cary Grant a Római vakációhoz?

Interjú a nem teljesen francia színész-komikus Tomer Sisley-vel

A sztárság szintjeiről, a gázsi viszonylagosságáról és egy tunéziai zsidó bokszolóról is mesélt a filmcsillag, aki Berlinből indulva izraeli családdal hódította meg Párizst. →**15**

STADIONÉPÍTÉS AGGÁLYOKKAL

Noha az új FTC-pálya és a debreceni stadion (képünkön) egyaránt közpénzből épül majd, a két kivitelezői pályázat között feltűnően nagy a különbség. A fővárosi tender még szakértők szerint is különösen szigorú. Ez azt a gyanút keltheti: egy bizonyos cégre írták ki a pályázatot. **Az ügy** →**4**

FORRÁS: NAGYERDEISTADION.HU

9 770237 377046 12285